ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԷԽՊԱՐ

40 Փր. **ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ** 40 Փր.

درعليه‌ده بك اوغلنده تقسيم جوارنده شيشلى جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ايله مرقم مجموعهٔ اخبار غزته‌سى اداره‌خانه‌سنده

Պիր նուսխասը 40 փր. — Պիր հաֆթա կէչմիշտէն սօնրա 2 ղրշ. — Իքի հաֆթատան սօնրա 5. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այտան սօնրա 20 ղրշ. տըր.
Սէնէլիյի բէչլին 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրալար իչին բօսթա ուճրէթի 45. — Շէհիր բօսթասը իչին 87 ղրշ. տըր.
Ղազէթայա մութէալլիգ խուսուսաթ իչին Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ մուրաճաաթ օլունուր.

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Nº 82 — ՃՈՒՄԱԱ ՆՈՅ. 30/12 ԴԵԿՏ. 1884
ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ ٢٣ ՍԷՖԷՐ ١٣٠١
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ.
Պէյօղլու Շիշլի սօգաղը Nº 5

Իլանաթըն պիր սաթըրը պիր տէֆալըգ իչին 3. — Իքիչէր տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը 10 ղրշ.
Տահա զիյատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր.
Բօսթա ուճրէթի վէրիլմէմիշ մէքթուպլէր գապուլ օլունամազ.
Տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ գըլընմազ.
Ըսմուրու նաֆասայա այիտ պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր.

ԱՍԻԹԱՆԷ 30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տախիլիյէ. — Թէլէկրաֆիյէ. — Գաթօլիգ վէ օրթօտօքս քիլիսէլէրինին իթթիֆագը էլզէ՞մ, նաֆի, վէ գապիլ մի տիր. — Միւթէնէվվիյէ. — Սարրաֆիյէ.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պէյօղլու բօյիս մէմուրլարընըն իւճահը անճալինէ տայիր զապըթա մուֆէթթիշի Մ. Պօնէն պիր լայիհա վիրմիշ տիր.

Մահքէմէյի ճինայէթ րէյիսի Վասըֆ էֆէնտի հազրէթլէրի քէյֆիյէթսիզ օլտուգլարընտան, աղատան Հիւսէյին Համիտ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի վէքեալէթ պուլունմագտա տըրլար.

—Խուրթութը Օսմանիյէ միւճէլլիտլիք վէ բէսսամըղլա միւթէալլիգ ատարա մախսուս օլմագ, վէ պու իչլէրտէ ատարը նէֆիսէ կէթիրէնլէր միտալեալար իլէ թալթիֆ վէ թէրգիա խըլմէք իւզրէ, սէքքեզան պաշը Ֆէթթահ, վէ միւզէյի հիւմայուն միւտիրի Համտի պէյ էֆէնտի հազարաթլէրինին նէզարէթ վէ րիասէթլէրի թահթընտա օլարագ, քիւթիւպխանէյի ումումի տախիլինտէ պիր սէրկի քիւշատընա բէսմէն բուլունաթ իթա գըլընմըղը իչիտիլմիշ տիր.

—Սէլանիք վալի վէքիլի սաատէթլի Հասան Թահսին բաշա հազրէթլէրինէ մէճլիսի իտարէյի վիլայէթ հէյէթի հազգընտա, Շուրայի տէվլէթ մուհաքէմաթ տայիրէսինտէն վէրիլէն հիւքմին, վուգու պուլան իթալէպ իւզէրինէ իսթինաֆէն, Շուրայի տէվլէթ մահքէմէյի իսթինաֆիյէսինտէ տիւնքի բէնչշէնպիհ կիւնիւ թէտգիգ վէ մուհաքէմէսի մուգարրէր օլտուղու հալտէ, մահքէմէյի մէզքիւրէ ազայի քիրամընտան պաղը զէվաթըն խասթալըղը ճիհէթիյլէ, էքսէրիյէթ հասըլ օլամատըղընտան, ճէլսէյի մուհաքէմէ կէլէճէք հաֆթայա պրագըլմըշ տըր.

—Պու կիւն Բուլղարա, Թրակիա գըթասընտա խըրիսթիանլըղը թէլգին վէ նէշր իտէն Հավարիւնտէն Մ. Անտրէաս աուքեալըն եօրթուսու օլմագ հասէպիյլէ, Բում բաթրիկի էֆէնտի հազրէթլէրի, սինօտ ազասը իլէ պիրլիքտէ, Ֆէնէր բաթրիքխանէսի քիլիսէսինտէ իճրայի դուտաաս իտէճէք տիր.

Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթիսին իսմի Անտրէա օլմագլէ, պու կիւն եօրթուսունու իճրա էյլէյէճէք տիր.

—Ֆար տէ Պօսֆօր ղազէթասը, "Մաքէտօնիաեա տիգգաթ օլուն." սէրլէվհասըյլա, տիւնքի նիւսխէսինտէ պիր պէնտ եազարագ, Հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին վէ պիլ խասսա տախիլիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրինին նազարը տիգգաթլարընը ճիսպէն Մաքէտօնիա իւզէրինէ տավէթ էյլէեօր.

Մէզքիւր ղազէթա, Սէլանիք մուխպիրինտէն ալտըղը մաալումաթա կէօրէ, պիր վագըթտան պէրու Սօֆիա Պուլկար գօմիթէլէրի, վիլայէթին պաշլըճա մէրքէզլէրինտէ, վէ հաթթա հէման ասլա Պուլկար ճէմաաթընը հավի օլմայան նէֆսի Սէլանիքտէ մէքթէպլէր թէէսսիս իթմէքտէ իմիշլէր. Շէօյլէ քի Պուլկարլար, Մաքէտօնիանըն էհալիսի մըզ տարընա տայիր Էվրօբատա պիր թագըմ եանլըշ ֆիքիրլէր նէշր իթմէքլիկ, քէնտիլէրճէ պիր գայտէ իթթիխազ իթմիշ օլուպ, վէ թէրճէմանը էֆքեարլարը պուլունան ղազէթալար իլէ սայիրլէրի իսէ, կիւեա Էվրօբայի Օսմանիտէ միլեօնլար իլէ Պուլկար մէվճուտ օլտուղունու պէեան, վէ գըթայի մէզքիւրէնին հէր թարաֆընտա էքսէրիյէթի թէշքիլ իտէնլէր Պուլկարլար իտուկինի թէէմին իլէ եէտիպլէրի հալտէ, հագիգաթ էքսէրիյէթ էհալիյի հավի օլան մահէլլէրտէ Պուլկարլարըն մէֆգուտ պուլունտուղու նօգսանընը գօմիթէլէր հիլէ իլէ տօլտուրմագ իւզրէ, մէսարիֆի քիւլլիյէ իլէ Սէլանիքտէ պիրի էրքէքլէր վէ տիկէրի գըզլարա մախսուս օլարագ իքի մէքթէպ քիւշատ իթմիշլէր, վէ սատէտի Էվրօբանը, մէզքիւր իքի պիւյիւք մէքթէպտէ պու գատար Պուլկար կէնճլէրի օլտուղու հալտէ, էլպէթթէ Պուլկար էհալիսի տէ օլտուղունա գանի օլմագ լազըմ կէլէճէկի խուսուսընտա իգնա իտմէք իչին, իշպու մէքթէպլէրէ, Շարգի Բումէլիտէն վէ մահալլը սայիրէտէն բէք չօգ Պուլկար թալէպէսի ճէլպ իթմիշլէր տիր.

Պու սուրէթլէ Պուլկարլարըն ասըլ միւրատը, Այիսթէֆանօս ահտնամէսիյլէ քէնտիլէրինէ վէրիլմիշ, վէ սօնրա Պէրլին գօնկրէսիյլէ չըխարըլմըշ հուտուտա իրճա գըլընմըշ օլան մէմալիքին թաասարրուֆունտան իպգա էթթ օլուպ, պու մագսատլարինէ վասըլ օլմագ իչին, պիր տէ հայտուտ ֆըրգալարը թէրթիպ էթթիրէրէք, իթթիֆագըն պիր թագըմ ֆէնալըգլարտան սօնրա, "Պուլկարլար Թիւրքլէրտէն չէօյլէ զուլմ կէօրիւեօրլար. պէօյլէ թէաատտի օլունուեօրլար" տէեու եայգարալար գօբարմագտա պուլունմըշլար, վէ պաղը Էվրօբա ղազէթալարը պունլարըն միւբալաղալը էֆքեարը օլտուղու կիպի, ինկիլիզ բարլամէնթօսու ազասընտան պաղըլարը տախի, օլ պապտէ հիւքիւմէթլէրինին նազարը տիգգաթընը տավէթ պուլունմըշլար տըր.

Ֆար ղազէթասը, պու ճիւմլէլէրի եազտըգտան սօնրա, տիեօր քի "իշթէ պու սէպէպլէ, "Մաքէտօնիաեա տիգգաթ օլունուզ" տէյի նիտա իթմէկէ հագգըմըզ վար տըր."

"Վագթիյլէ տախի պիզ, բանսլավիսթ գօմիթէլէրինին պու կիպի հարաքեաթընը նիչէ նիչէ տէֆալար պէեան իթմիշ իսէ տէ, օլվագթ գուլագ ասան օլմատը. Լաքին էսէֆ իտէրիզ քի, վուգուաթլար, հէ՛մ տէ վուգուաթլար, պիզիմ իշպու թէէսսիւֆէ շայեան թէշքիլլէրիմիզի թաստիգ իթթիլէր. Ֆիլիփէ էկէր օլ էսնատէ, էմրի պասիրէթթէ մուվաֆըգ ճիւզի պիր թէտպիր իթթիխազ գըլընմըշ օլսա իտի, սօնրատան զուհուրա կէլէն հատիսէ հիչ պիրի վագի օլմազ իտի. Ֆագաթ օլ զէմանլարտա, կէչմիշ զէմանըն թէճրիպէսի պունտամատըղընտան, պիր ավուճ Պուլկար բաբասլարը իլէ Պուլկար մէքթէպլէրի հօճալարընըն Էվրօբայի չարգիյի ամէչ վէ գանա միւլէմմա իտէպիլէճէքլէրինէ ինանըլամազ, վէ եաբըլան պագը սախթէ խարիթա վէ ըսթաթիսթիգլէրին, տիւէլի մուազզամանըն հիւքիւմաթը միւնէվվէրէսի նէզտինտէ, ագայիտ տինիյէ մագամընտա գապուլ էյլէյէճէքլէրի, հէր թարաֆտա հաթթա եալընըզ պիր գաչ Պուլկար ֆամիլեասընը հավի օլան Տէրսաատէթտէ պիլէ, Պուլկարլարըն քէսրէթլի օլտուգլարընա ինանաճագլարը մէմուլ օլունամազ իտի. Պու կիւնքի կիւն իսէ, աթէշին ֆիթիլի գօնուլմուշ օլտուղու, վէ պիւթիւն ալէմ գօմիթէլէր թարաֆընտան իսթիմալ օլունան վասայիթի պիլաիքլէրի հալտէ, իւմիտ իտէրիզ քի Պապը Ալի, Պուլկարլարըն ղայրէթի՝ Մաքէտօնեատա սէմէրէլէրինի կէօսթէրմէսինէ պէքլէմէյիպ, իշպու հալին ճարէյի իճրասընը իթթիխազ պուեուրաճագ տըր. Իմտի, հէր շէյտէն էվվէլ, Պուլկար բաբասլարընըն վէ մէքթէպ հօճալարընըն հարաքեաթընա տիգգաթ էյլէյէ նէզարէթ իթմէլէրի, վէ մէքթէպ բրօկրամլարը իլէ տէրս քիթապլարընը թէտգիգ էյլէմէլէրի վէ Էվրօբա՝ բանսլավիսթլէրտէն իղֆալ օլունամամագ իչին, միւսէլլահ օլան Պուլկար հայտուտլարընըն զուհուր վէ թէֆրիճ ալէնէն իլան էյլէմէլէրի խուսուսընտա, վիլայէթի մէզքիւրէ մէմուրլարընի միւլքիյէ վէ ասքէրիյէսինէ թալիմաթը գաթիյէ վէրիլմէլի տիր. Պու թէտպիրլէր օլմատըգճա, եագընտա պիր Մաքէտօնիա մէսէլէսի զուհուրինէ ինթիզար իթմէլիսի լազըմ կէլիր."

—Օսմանլը տամղա գանուննամէսինէ թաապի պուլունան գամպիալ վէ սայիր փօնտօլարըն, էվվէլճէ տամղալանմըշ օլմատըգլարը հալտէ, ինկիլթէրրա պանգասը ճանիպինտէն գապուլ օլունմամաճաղընտա տայիր բիւգամըղտա պիր շայեա տէվէրան իթմէքտէ տիր.

—Օսմանլըլարըն ինսանիյէթբէրվէրլիկինէ տէլիլ օլմագ իւզրէ, աթիտէքի ֆըգրաեը Սթամպուլ ղազէթասընտան նագլ իտէրիզ.

Չըգան բազար կիւնիւ, Թագսիմ սէքքէսինտէն Աղապի Քիւբէյեան խամինտէ պիր Էրմէնի գարըսը, պաղը իչինտէն տօլայը Պէյլէրպէյինէ կիտիպ, ավտէթինտէ, վաբօրա եէթիշէմէտիկինտէն, պիր գայըգ իլէ Տօլմա-պաղչէեէ կէլմիշ, վէ օրատան խանէսինէ կիտէճէք իքէն, մէրգումէ գայըգտան չըգըպ պիր գաչ ատըմ ալըր ալմազ, պիր ֆէնալըգ հիսս իտէրէք պայըլմըշ, վէ Պէշիքթաշ պէլէտիյէ թաապիյէ Մուսթաֆա Հիւսնի էֆէնտի, պիչարէնին մուավէնէթինէ միւսարաաթընտա, գատընըն համիլէ օլտուղունու, վէ համիլէլիկի խայլի իլէրլէմիշ իտուկինի անլայարագ, մէզպուրէյի, քէնտի ինթիխապ իւզրէ, ճիվարտա քեային Ալի էֆէնտի խամինտէ պիր զաթըն խանէսինէ նագլ իթթիրմիշ տիր. Ազապի գատըն, օրատա, Օսմանլըլարա մախսուս օլան համիյէթլէ գապուլ օլունարագ, կէրէք թապիպի միւմախէյէսինէ, վէ կէրէք խանէ խայգըլ թարաֆընտան ֆէվգէլատէ գայրըլմըշ, վէ իքի սաաթ սօնրա պիր արապաեա բաքիպ օլապիլէճէք հալէ կէլէրէք, սալիմէն խանէսինէ ավտէթ վէ մուվասալէթ էյլէմիշ տիր.

Մէրգումէ գատըն թարաֆընտան քէնտի խայրխահլարընա իհսան օլունան թապիրաթը չիւքրանքիւզարիյի քեաֆֆէտէն պուրաճըգտա զիքր վէ պէեան էյլէմէք միւլքին տէյիլ տիր.

—Թէբէ-պաշը ճիվարլարընտա տէրտէսթ խըլընմիշ, իւզէրինտէ պիր խայլի ազչէ զուհուր իթմիշ օլան կէօմրիւք գօլճուսունուն իսմի Մէհէմմէտ օղլու Խըրսըզ Ահմէտ իտուկի, վէ մէրգումուն՝ ախիրէն պիւյիւք խըրսըզլըգլարա ճիւրէթ իտէն վէ կէրմիսէթլի արանըլմագտա օլան մէշհուր սարիգլէրտէն պիրի իտուկի թահգիգ գըլընմըշ տըր.

—Դարատէնիզ պօղազընըն սէքիզ միլ գատար աչըգլարընտա պալըգ ավընա կիտէն պալըգճըլար, համանըն ֆուրթունալը օլմասը հասէպիյլէ մահէլլի մէզքիւրէ պիր վագըթտան պէրու կիտէմէմէքտէլէր իքէն, պու քէրրէ գումբանեա վաբօրլարընտան պիրինի քիրալայարագ, օլ թարաֆտա պալըգ ավընա կիթմիշլէրի մէսմու միւզ օլմուշ տուր.

—Էվվէլքի ագշամ, Պէյօղլունտա Զէօյլիւք սօգաղընտա իքի քիշինին պիր աուքէրին իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, աղըր սուրէթտէ եարալատըգլարը, վէ պիչարէնին եաշամասընա իւմիտ գալմատըղը, չու էսնատէ վէֆաթ իթթիկի մազնուն օլտուղու ֆաքաթ օգունմուշ իսէ տէ, նէ՛ թէ ճարիհլէրին թութուլտուղու, վէ նէ՛ տէ ճինայէթին սէպէպլէրինէ տայիր մալումաթ կէօրիւլմէմիշ տիր.

—Մանտրա խըմինտէ պիր տէլիգանլըն 100 գատէհ պիրա իչմէք իւզրէ պահսա կիրիշիպ, 79 գատէհինի իչմիշ իքէն, վէֆաթ էյլէտիկի, տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազըլմըշ իտի իսէ տէ, Սթամպուլ ղազէթասը, մէրգումուն վէֆաթը, սօղուգ սըմագտան նէշէթ իթտիկինի տէրմիեան իտիեօր.

—Կէչէնլէրտէ Թալիլ իտիլմիշ օլան Իսթէրն Էքսբրէս ղազէթասընըն միւտիրի մէսուլու Մ. Ռիւթաքէր, պու քէրրէ Լօնտրաեա ավտէթ էյլէմիշ տիր.

—Թահվիլաթը ճէտիտէնին թէվզիինտէ հազըր պուլունմագ վէ մուամէլաթը միւգթազիյէսինի իֆա իթմէք իւզրէ Լօնտրաեա կէօնտէրիլէն մալիյէ նէզարէթի պաշ թէրճէմանը Քէրէսթէճեան Պէտրոս էֆէնտի ավտէթ իթմիշ տիր.

—Պէյօղլունտա վուգու պուլան միւթէատտիտ խըրսըզլըգլարըն միւճրիմի մէշհուր Գարագաչեան վէ գումբանեասը օլտուղու, պու քէրրէ սէր թէպտիլ գօմիսէր Աղէթօն էֆէնտի թարաֆընտան խաբէր ալընարագ, մէրգումլարտան պիրի սէրտէսթ իտիլմիշ կիպի, մէրգում Գարագաչեանըն տախի պու կիւն եարըն էլէ կէչիրիլէճէքի մէմուլ տըր.

—Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ Գաբալա ճիվարընտա Գարա-սու նէհրինին սուլարը ճօշուպ, էթրաֆ վէ ճիվարը պասարագ պիր խայլի խասարաթ վուգու պուլտուղու խուսուսի թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմըշ տըր.

—Ֆրանսանըն հէր թարաֆընտա գօլերանըն քէսիլտէն միւնտէֆի օլմուշ օլտուղունու միւշիր Ֆրանսա խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան տէվլէթի էճնէպիյէ նէզտինտէ մուգիմ սէֆարաթընա պիր գըթա թահրիրաթը ումումիյէ թէպլիղ օլունըպ գարանթինալարըն գալտըրըլմասը զըմնընտա սարֆը մէսայի իթմէլէրի թավսիէ գըլընմըշ տըր.

Թահրիրաթը մէզքիւրէնին պիր սուրէթի տէ, պուրատաքի սէֆարաթը մաասլահաթկիւզարընա վիրիլմիշ տիր.

—Ասեայը վէզայիֆէ պու քէրրէ իթա գըլընմագտա օլան եօլլու մաաշընըն արգասը ալընմասընը միւթէալլիգ, օգտոպօս մաաշընըն իթասը իչին թէնսիպի լազըմէսինին իթթիխազ պուլուլտուղը իչիտիլմէքտէ տիր.

—Էվրօբանըն Ֆրանսըզ վապըրլար ֆապրիգասընտա եանկըն սէօնտիւրմէկէ մախսուս վէ սուրէթի իսթիմալի ղայէթ սուհուլէթլի օլարագ պիր նէվ թուլումպալարտան իքի գըթասը, կէչէնլէրտէ եանկըն ալարագ գօմանտանը Զէչէնէրի բաշա թարաֆընտան սաթըն ալընարագ, պուրաեա ճէլպ իտիլմիշ տիր.

28-30 մէթրօ ուզունլուգընտա գատար բէք գուվվէթլի սու աթան պու թուլումպալարըն, պու քէրրէ թէճրիպէսի իճրա գըլընմագ, մաթլուպէ հէր ճիհէթլէ մուվաֆըգ օլտուղլարը կէօրիւլմիշ տիր.

Էսքի թուլումպալար, 18-20 մէթրօ ուզունլուգտան զիեատէ սու չըգարամազլար իմիշ.

Բիվայէթէ նէզարէն, եէնի թուլումպալարըն խազինէ մագամընտաքի սանտըգլարը տախի աղաճտան օլմայուպ, մէչինէտէն եաբըլմըշ օլտուղու, նագլ վէ հարէքէթլէրի զահէթ սուհուլէթլի վէ սու պուլունան պիր մահէլլտէ պիլա թահիլ իչէթմիրիլմէք խասսասէյլէ էսքի թուլումպալարտան բէք չօգ ֆարգլը օլտուղունտան, եագընտա պունլարտան պիր գաչ ատէտինին տահա ճէլպ իտիլմէսի, իւզրէ պիր չօգ զէմանտան պէրու թէճրիպէլէրի, Հիւքիւմէթի Սէնիյյէճէ միւթէալիգ իմիշ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիս, 11 դեկտ.

Էֆքեարը ումումիյէ, Ֆրանսա իլէ Չինի իխթիլաֆընտա ինկիլթէրրանըն թէվասսութու պաշա չըգմամագլըղընտան մէմնուն օլարագ, Թօնքէնտէ վէ Չինտէ հարէքէթի շէտիտէ իճրասընը թալէպ իտիեօր.

Իսմայիլիյէ, 11 դեկտ.

Դեկտ. 4-տէն 10-ա գատար Սուէյիշ գանալընտան 80 գըթա սէֆինէ կէչիպ, 1 միլիօն 640 պին ֆրանգ հասըլաթ օլմուշ տուր.

ԳԱԹՕԼԻՔ ՎԷ ՕՐԹՕՏՕՔՍ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐԻՆԻՆ ԻԹԹԻՖԱԳԸ ԷԼԶԷ՞Մ, ՆԱՖԻ՞, ՎԷ ԳԱՊԻ՞Լ ՄԻ ՏԻՐ

(80 նճի նիւմերոյտէն տէվամ)

Պինաէն ալէյհ, պունլարըն քեաֆ.
ֆեսի պիրպիրինէ մուղայիր օլտուգ.
լարը հալտէ, պիր սինագ իւզրէ տօղ
րու աստ օլունամազլար, չիւնքի պի
րիպիրինէ մուղայիր վէ մուխալիֆ
տիրլէր, չէօյլէ քի, պիրիսի՝ տօղ.
րու իսէ, տիկէրինին էյրի օլմասը վէ
պու եւուզտէն պիր թարաֆս պըրտ.
գըլմասը մուճէրրէտ լազըմ կէլիր,
եօգ, էկէրչի, քեաֆֆէսինին հէյ.
եէթի ալիյէլէրինտէն չըգըպ, պօ.
զուլմուշ, խարապ օլմուշ վէ պիթմիշ
օլտուղու թէսլիմ իտիլիր իսէ, օլ հալ.
տէ Ցիսուս Քրիստոսըն տինեւսէ
կէլիպ, պունճա էմէկ. զահմէթ, ֆէ.
տաքեարլըգ, հաթթա գան ու ճա.
նընը ֆետա իթմէքլէ գուրմուշ վէ
տինեւալէր տուրտուգճա տէվամը
պագասընը թէեմին վէ իյան իթմիշ
օլտուղու պիր քիլիսէնին մահվ ու նա.
պէտիտ օլտուղունու վէ եսէրի պիլէ
գալմատըղընը իգրար վէ իթիրաֆա
մէճպուր պուլունաճաղըմըզ բէ.ք ա.
շիքեար սուրէթտէ անլաշըլըր։

Հալ պու.քի, իսան՝ ագլէն, հիք.
մէթէն, զամիրէն, վէ քիւթիւ.
պիւ մուգատտէսէ անքեամընը թէս.
լիմէն մուճէրրէտ պիր քիլիսէ արա.
մազըղա, վէ պունուն պիրլիյինի իլ.
թիզամա չարէսիզ մէճպուր տուր։

Իշթէ պիզիմ պահսըմըզըն ասըլ
ճանը տա պունտա տըր։

Էկէր չի, հագարէթ իթմէքլէ միւշ.
քիւլաթ հալլ, վէ հագգ գազանմագ
գապիլ օլայտը, ատընը միրմէ.ք իս.
թէմէտիկիմիզ պիր ղազէթանըն կէ.
չէնլէրտէ գաթօլիք քիլիսէսի ալէյ.
հինտէ իթալէյի լիսանը ճիւրաթլէ,
մէգ.քիւր քիլիսէյի եէհուտիլիքտէն
վէ իսմինի վիրմէ.քտէն իճթինապ իթ.
տիկիմիզ տիկէր պիր մէզհէպտէն
տախի պէտթէր պիր հէյէթ աստ
կլլէտիկինէ մուգապիլ, պիզ տախի օլ
պապտէ եազըլանլարա մէմուրինտէն
մեանէ օլարագ միւ.քէմմէլ պիր ճէ.
վապ, վէ վարագայի մէգ.քիւրէնին
մութթաշըֆ օլտուղու ճէհալէթէ
միւսթահագգ պիր տէրս վիրէպիլիր
իտի.ք, ֆագաթ չի՛չարէ քի, եալը.
նըզ սէօզ իլէ իշ պիթմէզ, հէր խու.
սուստա իսպաթ վէ տէլիլ իսթէր,
եօգսա սէօյլէնիլէն սէօզլէր սըրֆ
լագլագըյեէթ ու սաֆսաթատան ի.
պարէթ գալըր։ Մահսուս ղազէթա
գավլինճէ, պու կիւնքի կիւն, 200
միլեօն նուֆուսու շամիլ վէ ճիհանըն
հէր թարաֆընտա միւնթէշիր վէ հէր
միլէլ ու ագվամ նէզտինտէ միւթէ.
պէր վէ մէրի օլան պիր Գաթօլիք
քիլիսէսի՝ հէր մէզհէպտէն ֆէնա,
միւթէասսըպ, քէօր վէ մէրտուտ վէ
Օրթօտօքս քիլիսէսի՝ Էրուսաղէմտէ
իճրա իթտիկի իշին զայրի մազպուլ,
վէ Բրօթէսթանլար տախի Պըլըզըլ
գայրիմաթանընտա էօյիւ լէրինի կէօմ.
մէ.ք իսթէտի.քլէրինտէն տօլայը գա.
պուլ օլունամազ զայեանը րէտտ
վէ թագպիհ աստ օլունտուգլարը
հալտէ, պէրիտէ Ցիսուս Քրիստոսուն
քիլիսէսինի տինեւաւ իպրազ ու
իրաէ իտէճէ.ք վէ ալէմին թագտիր ու
գապուլինէ արզ օլունապիլէճէ.ք
պաշգա նէ՛ մագպուլ հէյէթ վէ նէ՛
մունթազամ իտարէ գալըբօր աճապա,
պիզ պիլէմէյիզ, վէ ան.
ճագ պու միւպլլու պահթը իթիզա.
տա զահիր օլանլար իչին, Բագպիմ
ակլամէթ վիրսին տիմէքլէ իքթիֆա
իտէրիզ։ Էկէրչի, պագըլարը՝ պիզէ
Հայաստանեայց Եկեղեցի նամը իլէ պիր հէ.
յէթ իպրազ վէ իրայէ իտէրլէր իսէ,
պիզ տէ օ հէյէթ տախիլինտէ պուլը.
նան Կիլիկիա կաթողիկոսլըղընըն միւ.
ճատէլէ օլթատան գալդըմալը, հաթթա
կաթողիկոսըն Պէրաթը տա, նիշանը
տա ալընմալը, վէ .քէնտիսինի ճէզա.
լըրա ուղրաթմալը եօլունտա.քի սէօզ.
լէրի ահըրեաթըը իթտիրիրիզ։ Էկէր.
չի, Ս. Էջմիածին կաթողիկոսլուղու
կէօսթէրիլիր իսէ, պիզ տէ օ ղազէ.
թալարըն եինէ օ կաթողիկոսլուղ ի-
չին Պալաժէնիա հիւքմիւ թահթըն.
տա էզիլիպ, չիւրիւմիշ պիթմիշ վէ
միլլէթլի.ք հալինտէն քեամիլէն չըգ.
միշ օլտուղունա տայիր սէօզլէրինի վէ
ահվալը մալիւմէյի սայիրէյի պինէն
կէօսթէրէպիլիրիզ։ Պունլար. վէ պուն.
լարա միւմասիլ պիզզաթ Հայաստան.
եայց քիլիսէսինին իթիգատաթը գա.
տիմէսի ալէյհինտէ յաէնգ.աթի եա.
ղըլան վէ Ամստէրտամէ ֆիլան տի.
եէրէ.ք, ասըլ անհալատութիւնը թէր.
վիճ եօլունտա եազըլան մուպահա.
սատան՝ պու մագալէլէրին Հայաստան.
եայց քիլիսէսի ագայիտինի տախի
պիլմէտի.քլէրինի, վէ պու տա էլ
վիրմէզ իսէ, Ս. Գրիգոր Լուսա.
ւորիչտէն պէտէ իլէ միւթէագգըպէն
կէլէն ասըլ Հայաստանեայց քի.
լիսէսի Հայրապետլէրին, վէ էլան քի.
լիսէլէրտէ օգունմագտա օլան Շա.
րական վէ էտէյէ սայիրէտէ մու.
հարրէր քէլիմաթըն վէ էզճիւմէ Ս.
Ներսէս Շնորհալի կիպի պիր Հայրա.
պետին գաթօլիք քիլիսէսի վէ գա.
թօլիք միլէթի հագգընտա նէ՞ մէր.
թեպէ հիւրմէթ ու թաազիմ իլէ լի.
սան գուլլանտըղը հիւքմէթինի իթա.
լէյի լիսան իտէնլէրին կէօզլէրինէ
սօգարճասընա պիր մուամէլէտէ պու.
լունապիլէճէկիմիզի օմագուլէ քէ.
սանէ պէեան ու իֆատէ իտէպիլի.
րիզ։ Հէր նէ հալ իսէ, պիզ չիմտիլի.ք
պազը էվրագը հավատիսիմիզի իտա.
րէ իտէնէֆ.քեարը .քէնտի հալլէրին.
տէ պըրագըրագ, պահսըմըզըն սէ.
տատընա կէլէլիմ։

Գաթօլիք վէ Օրթօտօքս քիլիսէ
լէրինի եէկտիկէրինտէն այըրտ իտէն
իւչ նօգթալար սըրասընտա իքինճի
տատ օլունան Բիւխրու Հէտ... Սէքեղ...
Ցորտ... մէսէլէսի վէ օնա միւթէալլիգ
խուսուսաթ հագգընտա իյզահաթ
իթմա օլունտուգտան սօնրա, չիմտի
սըրա Էրուսաղէմի նօգթասընա կէ.
լիր, քի պու պապտէ տահա.քլէրի.
միզ բէ.ք մուխթասար օլաճագ տըր,
չիւնքի մէսէլէյի մալիւմէնին ճէհա.
լէթ էսէրի օլմասընտան զիեատէ,
ատէթա պիր նէֆսանիյէթ վէ գա.
րու իսա ալտէմէի օլտուղու վէ
էսասէն քիւթիւպու մուգատտէսէ
անքեամընա մուղայիր պուլունտու.
ղու վէ գաթօլիք քիլիսէսինին թա.
լիմաթը հէր մահզուրտան սալիմ վէ
բէ.ք տօղրու օլտուղու աշիքեար տըր,
«մի է տէր, մի հաւատ, մի մկրտու.
թիւն» Եփես. Դ. 5 «որ միանգամ մկրտե.
ցայք ի Քրիստոս Յիսուս» Հռովմ. Զ. 3
«որք միանգամ ի Քրիստոս մկրտեցա.
րուք» Գաղատ. Գ. 27 «անհնար է միան.
գամ մկրտելոցն» Եբր. Զ. 4 տէնիլմիշ
վէ պույրուլմուշ տըր։ Զաթէն Մկրտու.
թեան խորհուրդընըն հիւքմէթի՝ «յա.
նուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ»
քէլիմաթը իլէ պիր տէ սուխթիմաինէ
միւսթէնէտ պուլունտուղունտան, հիչ
պիր մօգըլթ իճրայի վագիֆեէսէ մա.
սըթա օլան րուհպանլարըն չախսի
քերամէթի իւզէրինէ մէպնի տէյիլ
տիր, քի, պիր րուհպանըն իթտիկի
մագպուլ վէ մէշրու՝ վէ տիկէրինին.
քի ֆասըտ վէ նամէշրու աստ օ.
լունապիլինսին։ Պինաէն ալէյհ, մէ.
մուլ իթմէյիզ քի, Օրթօտօքս քիլի.
սէսի պու պապտէքի սէհվ ու խա.
թասընտա իսրար իլէ իշպու նօգթա.
եը միւթարգիլէն իթթիֆագը մաթ.
լուպէեէ պիր սէքթէ վէ մանի մա.
գամընտա օրթաեա աթմըն, Պագը
մէրթէպէ օլան թահգըրամթըրը՝
Բում բաթրիգ խանէսինին պու խու.
սուստան սարֆը նազար իլէմէ.ք իս.
թիտատընտա պուլունտուղունու միւ.
մէյիզ տիր։

Բէ.ք իսապէթ օլուր, չիւնքի սէհվ
ու խաթա օլտուղու աշիքեար օլան
պէօյլէ պիր խուսուսը իսթիզամ ու
թէրվիճ իթմէ.ք, մուճիպի իֆթիխար
պիր շէյ տէյիլ տիր։

Սըրասը պիրինճի, ֆագաթ թաֆ
սիլ ու իզահաթտա իւչիւնճիւ տէ
րեճէտէ պուլունան նօգթա, եանի
գաթօլիք քիլիսէսի րուհսաթը մա.
գամընտա պուլունան Բոմա քահա.
նայապէտլէրինին թէգատտիւմ վէ
ումում քիլիսէ հագգընտա րիեասէթ
ու նէզարէթ հագգը մէսէլէսի իշ.
պու պահսըմըզըն էն միւշքիլ նօգ.
թասը տըր։

Վագըա էնի Բոմա աստ օլունան
Ըսթամպօլ Բում բաթրիգլէրի վէ
պինաէն ալէյհ օրթօտօքս քիլիսէսի՝
էսկի Բոմա գիսկոպոսանըրըն հագգը
թէգատտիւմիւնի, եանի ումում քի.
լիսէյէ պիր մէճլիսի ապտ հէնկեա.
մընտա բաբալար հազրաթլարընըն մա.
գամը րիեասէթտէ գուստ իլմէ.ք
հագգընը թէսլիմ իտէրլէր իսէ տէ,
միւթեաղղիլէն հէյէթի քիլիսէյի ի.
տարէ վէ հէր խուսուստա միւտա.
խէլէ հագգընը ինքեար վէ րէտտ իլէ
պէրապէր պու պապտէքի էսկի քիլիսէ
գուեուսաթընը, վէ ագտ օլունան
մէճալիսի րուհանիյէէնի պիլա մուա.
զագա մագպուլ թալարընըն գիւյրինտէ
վագ իտիլմիշ օլան իմզալարը իրաէ
վէ իպրազ պուեուրուլար։

Պէրի թարաֆտան, բաբալար հա.
զարաթը՝ ումում քիլիսէնին կէօրիւ.
նիւր պիր հէյէթ վէ էէկվինճու
պիր իտարէ օլմասընա, վէ սէլէֆլէ.
րի պուլունան Ս. Պետրոս առաքեա.
լըն հազրէթի խասեա վէքեալէթ սը.
ֆաթը իլէ բուֆէգայի սայիրէսինէ
գըլէասէն պիր հագգը թէգատտիւ.
միւ պուլունտուղունա, վէ իշպու
հագգը րիեասէթ նամըլէ պիլա ի.
թիրազ 900 սէնէ միւտտէթ զարֆըն.
տա մէճալիսի րուհանիյէտէ մէրի
իւլ իճրա թուլունմասընա, վէ քի.
լիսէնին իթթիֆագ վէ իրթիպաթ վէ
նիզամ վէ ինթիզամ տայիրէսինտէ
մուհաֆազա օլունմասը իչին պու
խուսուսուն էն պիւյիւ.ք պիր մէ.
սար խուքինէ պինաէն, եալընըզ
պիր ֆախրի րիեասէթ հագգը իլէ
գանաաթ պուեուրամատըգլարընը
մուսիրրանէ պէեան իտէրլէր։

Իշթէ ասըլ գավկա նիզա սէպէպի վէ
հալլի միւշքիլ օլան ասըլ մատտէ
իշպու նօգթատա մէրքեզ տիր,
չէօյլէքի, մէսէլէնին իշպու ճիհէթի
հալլ օլունուր իսէ, քիլիսէլէրին
մէգ.քիւրէթէյն պէյնինտէ իթթի.
ֆագը թամմէյէ մանի օլաճագ հիչ
պիր սէպէպ գալմըեաճագ տըր։ Հագը.
գաթէն, պու քիլիսէլէր՝ սուրէթի
գաթիյէտէ նէ գատար պիրպիրլէ.
րինտէն ուզագ վէ եէկտիկէրինէ մու.
պային կէօրիւնմէ.քտէ իսէլէր, հա.
գըգաթը հալտէ, եանի ագայիտի
տինիյէ խուսուսընտա պունլարտան
զիեատէ պիրպիրինէ եագըն վէ է.
սասէն միւթթէֆի.գ պիր .քիլիսէ տէ
եօգ տուր։

Էֆքեարը անիգանէմիզճէ, ումում
քիլիսէնին իթթիֆագը, վէ Խրիսթի.
եան ճէմաաթընըն սէլամէթի ուղ.
րունա, թարաֆէյնին իմքեան տա.
յիրէսինտէ օլարագ պազը մէրթէպէ
ֆէտաքեարլըգլարա գաթլանմալարը
լազըմ կէլէն տիր։ Շէօյլէ քի, էվվէ.
լան,

Բում բաթրիգի՝ Բաբա հազրէթ.
լէրինի պէօյլէ.ք Պիրատէր, վէ ու.
մում հէյէթի քիլիսէնին րէյիսի
էքրէմի մագամընտա թանըեարագ,
ֆագաթ հա.քիմի մութլագը հիւ.ք.
միւնտէ թանըմամալը տըր։ Բաբա
հազրէթլէրի տախի իշպու պէեանը
հալ իլէ իգթիֆա պույուրարագ,
Բում քիլիսէսինին ագայիտի քիլիսէ.
եէյի տինիյեէտէն մաատա, վէ իթթի.
ֆագ վէ իրթիպաթընա մանի օլմա.
եան ումուրունա, մէսէլա բաթրիգ
վէ բիսգոպոսանըն ինթիխապ ու
նասպընա, էմվալը մէվգուֆէ վէ
պունա միւթէֆէրրի խուսուսաթըն
իտարէսինէ, հասըլը ատաթը գատի.
մէյի միլլիեէսէ ալա վէ գաթա միւ.
տախալէ իթմէմէճէյինի, վէ իթմէ.
եէ տէ հագգը պուլունմամաճաղընը
թէեմին վէ ալէնէն իյան պույուրմա.
լը տըր։ Վէ իշպու խուսուսաթ թա.
րաֆէյնտէն իմզա թահթընա ալընա.
րագ, ումում քիլիսէ մուվաճէհէսին.
տէ թաստիգ օլունմալը, վէ հալէն
ու իսթիգպալէն միւնաղաա վէ գիյլ
ու գալ զուհուրունա սէպէպ վէ մա.
հալ պըրագըլմամալը տըր։ Թարա.
ֆէյն պիրպիրլէրինին խամ ու գիւ.
րինի սէնէտ պիր, եախօտ պիր գաչ
տէֆալար մունհալ պէթէն քիլիսէլէր
տէյրունինտէ եատ ու թի.քքեար իթ.
մէլի տիրլէր։ Էսկի քիլիսէտէ աստէթ
օլտուղու կիպի,

1. Բոմա քիւրսիսի պիրինճի.
2. Ըսթամպօլ՝ իքինճի.
3. Իսկէնտէրիէ՝ իւչիւնճիւ.
4. Անթաքիա՝ տէօրտիւնճիւ.
5. Գուտսը Շէրիֆ՝ պէշինճի աստ
օլունարագ, սայըր մէթրօբօլիտլէ.
րին հուգուգ վէ իմթիեազաթընա
տախի օլ վէճհ իլէ հիւրմէթ վէ րա.
եէթ օլունմալը տըր։

Ղարպտա մէվճուտ օլան Օրթօ.
տօ.քսլար՝ իտարէյի ռուհանիյէճէ
Լաթին քիլիսէսինէ թապի պուլու.
նաճագլարը կիպի, Շարգտա օլան
քեաֆֆէյի գաթօլի.քլէր տախի հէր
նէ մէզհէպ ու միլլէթտէն օլուրլար
իսէ օլսունլար, լիսան վէ քիլիսէլէր,
վէ ատաթը միլլիյէ իճրասը միւս.
թէսնա օլմագ շարթիլէ, իտարէ.ք
րուհանիյէ, մէսէլա թագսիմ վէ նա.
գլէ.ք իթմէ.քլէ Ցումուն պիր տէ
պիրսագ ոպոսան վէ պու միւլլիա խու.
սուսլարտա, մինհէյսի Բում պաթ.
րի.քլէրինէ թապի օլմալըտըր վէ պու
եուզտէն արթըգ պիր թաղըմ ճիգ.
վիթլէրին այրը այրը քիլիսէլէր թէէ.
սիս իլէ Շարգ միլլէթլէրինի ալթ.
ւըմ իթմէ.քլէրինէ մէյտան վէ մէ.
սաղ վիրիլմէմէլի տիր։ Լաթինլէր
գաւկինէ գաթօլիք վէ Բումլար ի
ֆանէսինէ օրթօտօ.քս թայիֆէլէրի
այնի մանէտէ օլտուղլարընտան պիր
միւթէգապիլ մուգապէլէ օլարագ աս.
լըն մէզհէպլէրին իզալէ իթմէմէլի
տիրլէր։ Լաթին քիլիսէսի՝ նէ ղա.
տար պիր ճանիպէ ղալէպէ իտէ.
պիլիրսէ, Բում քիլիսէսինին տախի
արգանիզասիօնն իլէ ղարգա պիլ.
վա միւմասիլ իտարէ վէ իլիքալէրէ
մա մա ֆագաթ Լաթին վէ Բում
քիլիսէլէրինին սուրէթի ատաթէ
ագթամըլ վէ միւլլիաթընա թապի.
արագ, ումում քիլիսէնին պիրլի.
կինի մուհաֆազա իթմէլի տիրլէր։

Միսաւնէտէ սէվինճ վէ հալլի կիւճ
պիր միւշքիլաթ գըսմէնլէրինտէ, թա.
րաֆէյնտէ օլունաճագ պիր մէճլիս,
եախօտ թայինի պիլինէճէ.ք ագալար
մարիֆէթիլէ ֆասլ ու րուեէթ իտիլ.
մէսինին ճանիպը գարարա ալընմա.
լը, վէ էօյլէ Բրօթէսթանլարըն թարա.
ֆընտան խօտ պէ խօտ էմրլէր վիրիլ.
մէսի իլէ Շարգտա միւթէաղղիտ մէ.
վատըն թէսիսինէ օլունմամալը մէ.
րի իւլ իճրա աստ օլունմալը տըր։

Էկէրչի, իշպու խուսուսաթ, սու.
րէթի մախսուսայէ վէ մագպուլիյէթէ
գարարլաշտըրըլըր, թարաֆէյնին պէյ.
նինտէ.քի իթթիֆագ միւմքինիյէթի
կէօրիւլմէտի.քճէ պաշգա, համեա
գապիլ իճրա հէմ տէ ճիհէթ պէ
ճիհէթ նօֆի օլաճաղընտա, վէ պու.
նա մուգաֆի.գ օլունուր իսէ, օն
իւչիւնճիւ Լէօն Բաբա հազրէթլէրի
իլէ Բում պաթրիգի աթօրթիւնճիւ
Ցովակիմ էֆէնտի հազրէթլէրինին
իսմ ու շէօհրէթլէրի պի հագգըն
ումում քիլիսէ թարիխինտէ ալթըն
եազըլար վէ ումում Խրիսթիեանլա.
րըն մէտհ ու սէնալէրի արասընտա
գայտ վէ եատ օլմաճա սէզավար աստ
իտէճէ.քլէրինտէ պիր վէճհ իլէ շէ.քք
ու շիւպհէ գալմամաճաղը աշիքեար
տըր։ (Տէվամը)

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Աբեռնէկեան Մոնսէ Նաւ միւթէպէր
ղազէթանըն հօկտ. պրոնտա չըգան
նիւսխասինտէ մուհարրէր պիր պէնտի
պինէն ղազէթամըզա նագլ իլէ, միւն.
տէրիճաթը հագգընտա օգուեանլա.
րըմըզըն նազարը տիգգաթլէրը տա.
վէթ իլէրիզ։

Դէպքերն աւելի արագ կ՚ընթա.
նան քան թէ մարդկային խորհուրդ.
ներն, ի դերեւ հանելով մանաւանդ
մեր ազգային պաշտօնական մարմին.
ներու անխորհուրդ հաշիւները։ Թա.
փուր էր արդէն կաթողիկոսական
գահն, որու վրայ Ամենապատիւ Սըր.
բազան Պատրիարքը բարձրացնելու
համար ի զուր այնքան ոյժ ու եռանդ
սպառեցան, և ահա՛ Պատրիարքա.
կան Աթոռէն իսկ երապէս բաժնուե.
ցաւ Ներսէս Սրբազանն և թողուց
այդ աթոռն ալ թափուր, մինչեւ
մի քանի տարիէ ի վեր Ամենապա.
տիւ Եսայի Պատրիարքի տարակա.
յութեամբը թափուր կը մնայ և
սուրբ Երուսաղէմի աթոռը։

Կար արդէն ազգային Եկեղեցւոյ
ծոցը կարեւէր մի վէրք որ՝ դեռ ես
չբուժած՝ Ազգին ծոցը ուրիշ մ՚ ե.
րեւան կ՚ելնէ, և այսպէս այն կրկ.
նակի հարուածոց ներքեւ Հայու.
թեան մարմինը՝ բայքայման պիտի
դիմէ՝ եթէ անմիջապէս բոյժ և դար.
ման չգտնուի, եթէ հոգեւոր անիշ.
խանութեան զուգակից ազգային ու
քաղաքական ապիկարութեան դէմ
նոր և կենսական ոյժերու թումբ մը
չը կանգնի։

Եւ ո՞վ պիտի կանգնէ այդ թումբ
բըն — անտարակոյս Ազգն, որ ունի
աչաւոր պատասխանատուութիւն մը
իր վրայ, ունի ընտրել կաթողիկոս
ու Պատրիարք։

Անցելոյն ծանր սխալանաց վրայ
ողբալ, ներկային վշտալի երողու.
թեանց վրայ վայել և մռնալով կեն.
սական հրատապ խնդիրներ ու պի.
տոյքներ, անընդհատ սուգ պահել և
որովհետեւ բաւական ժամանակէ ի
վեր լոկ ցոյցերով ապրելու սովորած
է Հայ ժողովուրդը, մինչեւ իսկ այդ.
սուգն անիմաստ ցոյցերու պատրուակ
ընել, ոչ միայն Հայկական վշտակրու.
թեան ապացոյց մը չէ, այլ պարզա.
պէս ծանրացնել է ազգային հիւան.
դութիւնը, պատրաստել է նոր նոր
դոհեր և նոյն նոր պատճառներ։
Շատ հաւանական է որ այժմեան
տագնապին ծանրութիւնը նկատե.
լով՝ մեր կեդրոնական վարչութիւնն
որոշած է ձեռնարկել, փոխանակ Տե.
ղապահի՝ Պատրիարքի ընտրութեան,
որոշում՝ որ շատ բանաւոր է և որ
միանգամայն նոր դասերու և երկ.
պառակութիւններու դուռն իսպառ
կը գոցէ։

Հայոց Պատրիարքի ընտրութեան
հետ սերտ յարաբերութիւն ունի և
կաթողիկոսական ընտրութիւնն, այս
մասին որ առաջնոյն հեգեւոր և բա.
րոյական իշխանութիւնը կարեւոր է
և միւսին օրինաւոր և ազգօգուտ
ուղղութիւն մը տալու գործին մէջ։
Բայց միայն կաթողիկոսի մասալուտ
ընտրութիւնը չէ որ Պատրիարքի ան.
միջական ընտրութեան ստիպողակա.
նութիւնը կը հաստատէ, այլ և ազ.
գային անկերպարան վիճակին, կեն.
սական անմիւ գործերու դարմանն
և տնօրէնութիւնն ապահովելու հար.
կըն։ Իրաց այս տխուր վիճակէն կը
հետեւի նաեւ արդի պարագայից և
գործերու ծանրութեան բարոյապէս
և նոյնպէս համապատասխանող անձ.
նաւորութիւն մը, փորձյին և մա.
նաւանդ ազգային պիտոյից և ժա.
մանակիս ոգւոյն պահանջումներուն
հմուտ, գործունի և անյողդողդ ե.
կեղեցական մի Պատրիարքական գա.
հը հանելու անհրաժեշտ կարեւո.
րութիւնը։ Հայոց համար ոչ նրբա.
միտ քաղաքագէտ Պատրիարք, ոչ
արքայազուն գահակալ, ոչ բազմա.
լեզու և բազմադէմ դիւանագէտ նա.
խագահ պէտք է, այլ պէտք եղա.
ծըն է իր բարուց և վարուց կողմէ
անբասիր, իր կրօնական կոչման հա.
ւատարիմ, Հայաստանեայց Եկեղեց.
ւոյ օրինաց ու կարգաց, Տէրու.
թեան օրենսդրութեան հմուտ, վար.
չային ոգի, գործունէութեան խանդ
ունեցող, և մանաւանդ Ազգին ՆԵՐ.
ՔԻՆ ԻՍԿԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅԻՑ հասուցում
տալու կարող, Ազգին նիւթական,
բարոյական և մտաւորական ցիր ու
ցան ոյժերն ամփոփելով նոյն ազգա.
շէն նպատակին գործածել տալու ձե.
ռնհաս մարդ մը, որ իր առաջին
նուիրական պարտաւորութիւնը հա.
մարի վաղուց տկար կրօնական և
պաշտօնական գեղծմունքը հեռաց.
նել ջնջել, բոլոր ազգային հաստա.
տութիւնները կործանման վիճակէ
ազատել և դանոնք զարգացնել՝ հա.
մար և մէջ մ՚ներէ մը համեմատ, Ազ.
գային ժողովներն արդիւնաւոր գոր.
ծունէութեան ճամբան մտցնել և
Բարձրագոյն Դրան ու Պատրիարքա.

բանի մէջ յարաբերութեանց կապերը սեղմելու ջանալով՝ ճշմարիտ և իրական մշումմը տալ այն տնտեսագիտական, բարոյական և մտաւորական յառաջդիմութեան որու այնքան կարօտ մնացած է Ազգը ։

․․․ Տէր,

Հայրենիք թերթին 1684 թւոյն մէջ Տփղիսէն եկած նամակ մը կարդացինք՝ յորմէ իմացանք թէ Ռուսիա իւր արդէն ի վաղուց ունեցած գիտաւորութիւնը, Նոր օրէնս խստիւ և ընդ փոյթ գործադրել կ'ուզէ․ այն է՝ Ազգային դպրոցաց իրեն յանձնումը ։

Արդ, քանի որ առիթը կը ներկայանայ կ'ուզեմք երկու խօսք ընել ։

Ռուսիա, քանիցս այլ և այլ կերպերով փորձ փորձեց, որպէսզի Թըրքահայս իրենց վեհապետին աչաց անհաւատարիմ ցոյց տայ, չկրնալով այն հնարքներն իսկ որոնք կ'օգնէին իւր դերը դիւրաւ կատարելու և զոր չենք ուզեր մի առ մի հոս պարզել, այլ ի պահանջել հարկին զայս ալ ընելու չը պիտի վարանիմք ։

Եւ այս ամենը ինչո՞ւ համար․

Որպէսզի Թրքահայս իրենց վեհապետին անհաւատարիմ ցոյց տալով, Նորին Կ. վեհափառութեան դայրոյթը գրգռէ Հայոց վերայ — անշուշտ վեհապետ մը հաշտ աչօք չը նայիր իւր անհաւատարիմ հպատակաց վրայ, եթէ երբէք լինին — և այսպէս կը կարծէր որ Թրքահայք նեղը մնալով և իրենց վեհապետին աչքէն ալ ինկած ըլլալով ապաւէն չ'են ունենար և հարկադրեալ ի Ռուսիա կը գաղթեն, որով ինք (Ռուսիա) ալ իւր պատրաստած դերը խաղէութեամբ կրնայ դիւրաւ կատարել։

Բայց Թրքահայք չը խաբուեցան այս տեսակ մեքենայութիւններէ և միշտ հաւատարիմ մնացին իրենց վեհ. ինքնակալին ։ Եւ ինչպէս խաբուէին, երբ ակն յայտնի կ'երեւնային իւր խաբէութիւնները, և Հայոց ձեռքէն կորզած իրաւունքները, և ասոնք ալ միայն կէս դարու միջոցի մը մէջ, իսկ Օսմ. բարեգորով և հպատակասէր հովանւոյն ներքեւ հինգ դարերէ 'ի վեր հանգիստ, և իրենց ամեն Ազգային և կրօնական իրաւունքը վայելելէ զկնի, մանաւանդ արտօնութիւններ ալ ստացած են ։

Պատմութիւնք մեզ կ'աւանդեն թէ՝ Պարսից էջմիածնայ տիրած ժամանակ, աւելի անկախութիւն կը վայելէր Ամենայն Հայոց կաթողիկոսութիւնը, քան թէ հիմա․ մինչդեռ Ռուսիա՝ Ներսէս Աշտարակեցւոյն խոստացած էր ամեն կերպով անկախութիւն շնորհել ամենայն Հայոց կաթողիկոսութեան ։

Ռուսիա այս ամեն խաբէութիւնները ի գործ դնելէ զկնի, երբ տեսաւ, որ իւր ամեն յոյսերն ի դերեւ ելան, այժմ ալ հաւատաքննական եռանդէ մղեալ կ'ուզէ կերպիւ իւիք, իւր հովանաւորութեան ներքեւ գտնուող Հայերը ռուսացնել և խստութիւն ու բռնութիւն բանեցնել ։

Արդ, թող տեսնեն մեր պարզամիտ Ռուսաստանցի Ազգայինք ասոնք որ Ռուսիոյ պետութիւնը իրենց պաշտպան կը կարծէին, թող աչօք և մտօք տեսնեն, որ բաց յայլոց, իրենց կրօնական գործոց իսկ կը միջամտէ, և ըստ սնոտի Օսմ. բարեխնամ կառավարութեան յարգը, զոր մեք միշտ յարգած եմք և պիտի յարգեմք ընդ միշտ և նախապատիւ կհամարինք քան զամենայն հպատակութիւնս, ինչպէս որ հանգուցեալ Ներսէս պատրիարք այն մեծ Մարդը եւս յիշած էր զայս կարեւոր կէտ իւր վերջին հրաժարագրոյն մէջ ։

Խմբագրապետ Տէր, հաճեցէք հիւրընկալել երկտող գրութիւնս ձեր պատուական օրինակաց մէջ ։

Մնամ
Մ. Հ.

ՄՈՒԹԷՆԷՎԻՅԷԹ

—

Սթանպօլտան Գօրէսբօնտանս Բօլիթիգ ղազեթասընա պէր վէճհի աթի եազըլըյօր․

Տիւյունը ումումիեէ մէճլիսի իտարէսի իլէ միւնասէպէթի օլան մէհաֆիլտէ րիվաեէթ օլունտուղունա նէզարէն, բէժի խարէսի՝ հիւքիւմէթի եունանիեէ իլէ հիւքիւմէթի խըտիվիեէ պէյնինտէ ագտ օլունան մուահէտէյի թիւճճարիեէ իւզէրինէ, մէմալիքի Շահանէտէն Մըսըրա տուխան իխրաճաթը ազալտըղը իտաասըյլա, պունա մուգաբիլ հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին տուխան գիրաաթընըն վէրկիլէրինտէն պիր միգտար չէյին թէնզիլի թէքլիֆինտէն ֆէրաղաթ իթմիշ տիր ։ Պունունլա պէրապէր, Մ. Եուկար վէնաանըն լայիհասընտան տախի անլաշըլտըղընա կէօրէ, պու սէնէ զարֆընտա Մըսըրա տուխան իտխալաթըընըն միգտարը ազալմաեըգ, պիլաքիս թէզաիւտ իյլէտիլկինտէն, չիրքէթին իտաաեը վագըընտա բէք տէ հագգը եօգ տըր ։ Պունտան պաշգա Մըսըրա կէօնտէրիլէն տուխանըն պէհէր գըյեէսի իչին, հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին ալմագտա օլտուղու օն զըրուշ րէսմի իթա իթմէմէք իւզրէ, թիւճճար, էվվէլա տուխանը պուրատան էվրօբանըն պիր սէրպէսթ լիմանընա կէօնտէրիբ, օրատա տուխանը վաբօրտան չըգարմագսըզըն, թէքրար Մըսըրա նագլ իթմէքտէ, վէ պու սուրէթլէ րէսմի մէզքիւրտէն գուրթարըլմագտա օլտուղու մուհագգագ տըր ։

Պու նագլիեաթ իչին խիթիեար օլունան մէսարիֆի քէսիրէ իլէ պէրապէր, թիւճճար, մուհիմմէ պիր սուրէթտէ քեարլընը իսթիհսալ իթմէքտէ տիր ։

Տիւյունը ումումիեէ մէճլիսի իտարէսի, կէչէն սէնէ Պապը Ալինին նէչր իթմիշ օլտուղու բուլ նիզամնամէսի իւզէրինէ տախի չու արալըգ իտարէսի էֆքեար իյլէմէքտէ տիր ։

—

Տէրսաատէթտէն ալաֆրանկա հօկտ. 29 թարիխլիյէ Վիէննանըն Բօլիթիչէ Գօրէսբօնտէնց ղազէթասընա պէր վէճհի աթի եազըլմըշ տըր․

Աֆրիգայի չարգի սէվահիլինտէ քեային Թաճուրա քէօրֆէզինտէ Ֆըրանսըզլարըն հաքիքեաթը վագըալարը, Պապը Ալինին նազարը տիգգաթըընը ճէլպ իթմէքտէ օլտուղու անլաշըլըեօր։ Պուրատա, ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, Ֆըրանսըզլար Ֆըրանսա նամընա օլարագ, Ջաիլէ քէօրֆէզինին սէվահիլի չարգիեէսինտէն վէ Օպօգ վէ Սանկօլօ նամ Ֆրանսըզ մէվգըֆլարընա հէման միւսավի մէսաֆէտէ քեային Թաճուրա չէհրինի զապթ վէ իսթիլա իթմիշլէր տիր։ Շէհրի մէզքիւր՝ սէքէնէսինին նամըյլէ եաատ օլունմագտա պուլունան Օսմանլը արազիսի ախիրինտէ պուլունմագտա, վէ պէլտէյի մէզքիւրէնին հուգուգը հիւքիւմրանիեէսի իսէ, Պապը Ալիեէ այիտ պուլունտուղու ճիհէթլէ, հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին հուգուգընը մուհաֆազասընա Պապը Ալիճէ թէշէպպիւս օլունաճաղը մուգարրէր կէօրիւլմէքտէ տիր։ Պու պապտէ պիր մէնպաը մըւթէմէտտէն ալընան մալիւմաթա նազարէն, վագըա սուրէթի ախիրէտէ զուհուրա կէլմիշ տիր․

Պունտան պաշգա պիր այ էվվէլ Ֆըրանսանըն՝ Ատէն քէօրֆէզինտէ պազը նիեաթ վէ թասավվուրաթտա պուլունտուղու, Էվրօբա մաթպուաթընտա չայեա պուլմուշ վէ մաամաֆիհ մէզքիւր չայեալար թէքզիպ գըլընմըշ իտի։ Ֆագաթ պուրատա վարիտ օլան րէսմի խապէրլէրէ նէզարէն, պիր Ֆըրանսըզ ֆըրգաթէյն սէֆինէսի, ախիրէն Թաճուրա քէօրֆէզինտէ պուլունտուղու հալտէ, չէհրի մէզքիւրու րէսմէն զապթ վէ իսթիլա իթմիշ տիր։ Զէյլաճ վէ Պէրպէրէ չէհիրլէրի միւլքիւ, մէզքիւր Թաճուրա չէհրի տախի, Իսմայիլ բաչա հազրէթլէրինին զէմանը խըտիվիեէթլէրինտէ, Մըսըրլըլար թարաֆընտան զապթ օլունմուշ իտի իսէ տէ, պիր միւտտէթտէն պէրու պիլատը մէզպուրէտէքի Մուհաֆըզ ասքէրի օրալարտան չէքիլմիշ իտի․

Րիվաեէթ օլունտուղու իւզրէ, օլ թարիխտէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, ասաքիրի Մըսըրիեէնին թախլիեէ իթմիշ օլտուղու նուգաթը մէզպուրէյի ասաքիրի Օսմանիեէ իլէ զապթ վէ իսթիլասընա կէչիրմէսինի, հիւքիւմէթի Սէնիյեէյէ թէքլիֆ իյլէմիշ իմիշ․ հալպու քի օլ զէման գըթայի Մըսըրիեէ իլէ Սուտանտա վուգուա կէլմէքտէ օլան ահվալտան տօլայը, պու թէքլիֆին իճրասընա զէման մուվաֆըգ օլմատըղընտան, Պապը Ալի թարաֆընտան օլ պապտա մուվաֆագաթ խըլընմըշ, վէ իթթիֆագ օլունան պու թէտպիրտէն նաշի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Պէրպէրէ լիմանընը էլէ կէչիրմէեէ չիթապ իթտիկի կիպի, զանն օլունտուղունա նէզարէն, Ինկիլթէրրանըն հարաքեաթընտան տօլայը Ֆըրանսըզլար տախի Թաճուրանըն իսթիլասընա գարար վէրմիշլէր տիր ։ Սահիհ խապէրլէր ալան տէվայիրտէ սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, Պապը Ալի, պու պապտէ Ֆըրանսա ճիւմհուրիեէթինին հարաքեաթը վագըասընա գարշը, հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին Ֆրանսա սէֆիրի մարիֆէթիյլէ իճապ իտէն բըրօթէսթօեու իճրա իտէճէք տիր ։ Պու քէյֆիեէթին՝ էլեէվմ Պէրլինտէ միւնագըտ Աֆրիգա գօնֆէրանսընա արզ վէ ինհա օլունաճաղը տէրտէսթի թէզէքքիւր պուլունտուղու խապէրի չայեանը թահգըգ վէ թէճէսսիւս տիր ։

—

Մալիւմ տիր քի, Իթալիա տէվլէթի, ուհուտը տիւէլիեէյի նագզ իտէրէք, ախիրէն, գըրմըզը տէնիզ իւզէրինտէ վագը Զուլա լիմանընը եէտը խըթիլա վէ զապթընա կէչիրմիշ տիր։ Ղալիպա Իթալիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Մանչինի, իչպու պիրինճի լօգմատան իչթիհասը արթտըղընտան, արազիյի ճէտիտէ իլհագը իչին, օրալարա պիր հէյէթի սէֆէրիեէ կէօնտէրմէք նիեէթինտէ պուլունմագտա տըր ։ Իթալիա տէվլէթինին միւսթէմլիքեաթ բօլիթիգասը հագգընտա, չու արալըգ Լօնտրա վէ Րօմա գապինէթօլարը արասընտա մուխապէրաթ ճէրէեան իյլէմէքտէ տիր ։ Պու կիւնլէրտէ Մ. Կուասթալլա վէ գօնթ Լուի Պրագգա, Ատէնտէ Ինկիլիզ վալիսիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր ։ Սիաֆէթ, Գասթէլֆիտարտօ վէ Պարպէրիկօ նամ Իթալիան հարպ սէֆինէլէրի, Ասապ քէօրֆէզի բիշկեահընտա օլուպ, եագընտա սէֆայինի մէզքիւրէեէ, Մուսաճիէրօ նամ ավիզօ սէֆինէսի տախի իլավէ գըլընաճագ տըր ։ Իչպու սէֆինէնին, գարթան կուալթէրիօնուն թահթը գումանտասընտա օլտուղու հալտէ, եագընտա Վէնէտիկտէն հարէքէթի մուգարրէր տիր ։ Գաբթանը միւմայիլէյհ, Մ. Մանչինիտէն թալիմաթը խէֆիեէ ախզ իթմիշ օլուպ, Րօմա մէպուսան մէճլիսի տայիրէլէրինտէ տէվէրան իտէն չայեալարա նէզարէն, թալիմաթը մէզքիւրէ, Գըրմըզը տէնիզտէ, Զուլա եագընընտա, վէ Մասավահ նամ մահալլին ճէնուպ ճիհէթինտէ վէ Անսլէյ նամ մահալլ ճիվարընտա պուլունան բէք չօգ քիւչիւք ատալարա տայիր իմիշ ։

Սթանպուլ ղազէթասը, պալէատէ տահի մալիւմաթը տէրճ իթտիքտէն սօնրա, չու արալըգ Պէրլինտէ ագտ իճթիմա իթմէքտէ օլան Աֆրիգա գօնֆէրանսընտա տէվլէթի Ալիեէ մուրախխասը պուլունան Սայիտ բաշա հազրէթլէրինին, Իթալիա գապինէթօսունուն թասավվուրաթընա գարշը մէճլիսի մէզքիւրտէ բրօթէսթօ իթմէք իւզրէ, հիւքիւմէթի մէթպուէսինտէն թալիմաթ ալաճաղը մէմուլ իտուկինի տէրմիեան իտիեօր ։

—

Բընէնսիլէր վէ Օրիանթալ գումբանիասընըն Թասամանիա նամ վաբօրու, Հինտիսթան վալիլիկինէ թային օլունան լօրտ Տըֆրին իլէ զիվճէսինի վէ սայիր մաիյէթինի համիլ օլտուղու հալտէ, նոյէմպէրին 26սընտա, Սիւէյիշէ միւթէվէճճիհէն Բօրթսայիտտէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր ։

Թարիխի մէզքիւրտէն պիր կիւն էվվէլ, մալիեէ միւշավիրի Մ. Վէնսան, վէ Բօրթսայիտ Ինկիլթէրրա գօնսօլօսու Մ. Պիւրէլ, լօրտ Տըֆրին վէ զէվճէսի իլէ պիրլիքտէ թաամ իթմիշլէր, վէ թաամտան սօնրա, միւշարիլէյհիւմա, Ֆրանսըզ օբէրա գումբանիասը թարաֆընտան վէրիլէն պիր լուպիեաթտա հազըր պուլունմագ իւզրէ, Էլտօրատօ նամ թէաթրօեա ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր ։ Մուհաֆըզը պէլտէ Թէվֆիգ բաշա, Ջէքի պէյ վէ Բրիվիլէճիօ պէյ տախի մէզքիւր լուպիեաթտա հազըր պուլունմուշլար տըր ։

Սէֆինէյի մէզքիւրէ, նոյէմպէրին 27սինտէ էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա Սիւէյիշտէ տէմիր ալմըշ վէ Սիւէյիշտէ պուլունան Ինկիլթէրրա սէֆայինի պաշ զապիթի գաբթան իլէ Մ. Ֆէրտինան տը Լէսսէբս, վէ տահա սայիրլէրի սէֆինէեէ կիտէրէք վիզիթա վազիֆէսինի իֆա իթմիշլէր տիր ։ Լօրտ Տըֆրին իլէ զէվճէսի տախի եաեան օլարագ իսքէլէյի վիզիթա իյլէմիշլէր, վէ պատէհու միւշարիլէյհիւմա իլէ մաիյէթլէրի գաթըրլարա բինիպէն, վիգթօրիա օթէլի կէօրմէկէ ազիմէթ, վէ Ինկիլիզ ասաքիրի խասսա թախըմընը զիեարէթ իյլէմիշլէր, վէ սաաթ 6 տա թէքրար սէֆինէլէրինէ օթուրուպ, Հինտիսթանա միւթէվէճճիհէն եօլա չըգմըշլար տըր ։

—

Կիրիտ ճէզիրէսինտէ մէքքին էհալիյի Մուսէվիեէ հագգընտա զիյատէ կէօրիւլէն մալիւմաթ ղազէթալարտան նագլ խըլընմըշ տըր ․

Գանիաթա 87, Հանիաթա 513, Րէթիմօթա 34, Սէլինօթա 43, Սիթիա վէ Եէրա Բէթրաթա 24 Մուսէվի պուլունուպ, էհալիյի մէրգումէնին աքսէրի մէչաղիլի պէր վէճհի աթի տիր ։

Կիրիտ Եէհուտիլէրի միեանէսինտէ 90 սօգագ սաթըճըլը, 20 թիւճճար, 16 տէլլալ, 1 թապիպ, 20 էվ խըզմէթճիսի, 16 թիւճճար ուշաղը, 14 էմլաք թիւճճարը, 45 ամէլէ (եանի գօնտուրաճը, թէնէքէճի, վէ իպրիշիմ իշլէյիճի) վէ 18 տիլէնճի օլուպ, մագարրը վիլաեէթ օլան Հանիաթաքի Մուսէվիլէրին աքվալի, Գանտիա վէ Րէթիմօթաքի Եէհուտիլէրին աքվալինտէն տահա իյի տիր, զիրա պու սօնրաքիլէր, Գանտիա Եէհուտիլէրի գատար թէրաքքիլի վէ ալիմ տէյիլ տիրլէր ։

Կիրիտ էհալիյի Մուսէվիեէսինտէն էքսէրիսի, ճէզիրէնին թիճարէթ մահզէմէլէրինտէ, գօնսօլաթօ ազալարը եախօտ մէքթէպլէրի կիպի իսթիխտամ օլունուրլար ։ Գօնսօլաթօ մահզէմէլէրինտէ հաքիմլիք վէ թէրճիւմանլըգ վազիֆէսի, վէ ումուրը իտարէ մէմուրլուգլարը միւքէլլէֆ պազը Եէհուտիլէր տէ վար տըր ։

Ճէզիրէյի մէզքիւրէ էհալիյի Մուսէվիեէսինին աքվալը մաթլուպէսի, ումումէն մէմնուն օլունաճագ հալտէ օլուպ, գօմշուլարըլա լիսան րումճա, վէ ֆագաթ պազը ֆամիլեալար, բէք տիւզկիւն սուրէթտէ ֆրանսըզ վէ իթալեան լիսանլարըյլա տախի թէքէլլիւմ իտէպիլմէքտէ տիրլէր ։

(Շէհիր էմանէթինտէն)

Տօլմա-պաղչէ վէ Եէնի-գաբու կազխանէլէրի իչին պիր սէնէլիք իճապ իտէն քէօմիւրին էսմանը վէ կէօմիւք րէսմի, պէհէմէհալ մէզքիւր կազխանէլէր հասըլաթընտան թէսվիյէ օլունմագ, վէ մէսարիֆի սայիրէսի, միւթէահհիտէ այիտ օլմագ իւզրէ, վէ չէրայիթի սայիրէ իլէ պիլմիւնագասա, քեանունի էվվէլին 6 ընճը բէնչէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէքինտէն, մուգավէլէեէ թալիպ օլանլարըն, միւթէպէր քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր եէվմի մէզքիւրէ գատար Շէհիր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի ։

28 թշրինի սանի սէնէ 1300 2–3

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Շարժում

Եղիա Տէմիրճիպաշեան (գրասէր Ամատ) էֆէնտինին իչպու էսէրի՝ պէհէր մահ թապ ու նէշր օլունաճաղընտան, իչպու այընքի սախի չըգմըշ, վէ 2 դրուշ ֆիյաթը իլէ սաթըլմագտա պուլունմուշ տըր ։

ԷՃԶԱԽԱՆԷ-ԱԹԹԱՐԻԵԷ
ՎԷ
ՊԷՅԼԻՔ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍՈՒ

[illegible]

Ժ. ԱԼԷՔԵԱՆ

—

Իսթանպօլտա Պաղչէ-գաբուսունտա Կէօմրիւք գարշըսընտա Նօ 47

—

Կէրէք բայիթախթտա վէ կէրէք վիլաեաթտա պուլունան միւթէատտիտ միւշթէրիլէրիմին հագգը աճիզիտէ տէրքեար վէ պիտիրիղ պույուրլան էմնիյեէթինի հիւսնի իսթիմալ իթմէք վէ քէնտիլէրինէ թէսհիլաթը միւքէմմէլէյի թէէմին իյլէմէք իւզրէ, պու քէրրէ միւնասէպաթըմը թէվսի իթմիշ օլտուղումու, բաղպէթլու էհալիեէ իլան իթմէքլէ քեսպի փախր իյլէրիմ։

Մաղազամտա մէվճուտ օլան քեաֆֆէյի էմթաաեը պէրթաֆսիլ թաատատ իթմէքսիզին, չու գատարընը պէեանյէ իքթիֆա իյլէրիմ քի, Նէզտիմտէ հէր նէվի մամուլաթը քիմեէվիեէ վէ իսբէնչարիեէ, մէչրուպաթ, վէ սայիրէ, հէր նէվի ալէաթը ճէրրահիեէ վէ ֆօթօկրաֆիեէ, (մատէնտէն, ճամտան, պիլլօրտան վէ գօմէլասթիքտէն) էտէվաթ վէ տիկէր մէվատտ վէ սայիրէ պուլունտուղու կիպի, մատէն սուլարը տախի մէվճուտ տըր ։ Պունլարտան մաատա, թօրտան վէ բէրաքէնտէ էն ալէա մօրինա պալըղը եաղը վէ էն նէֆիս գօգուլու մատտէլէր պուլունուր ։

Իչպու քեաֆֆէյի էմթաա՝ թէքմիլ Էվրօբանըն էն մէչհուր մալլէրի օլուպ, ֆիեաթլարը տախի ղաեէթ էհվէն տիր ։

Պունտան գաթիեաղար միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմ, պալէատէ պէեան օլունան էմթաանըն էն ալէա ճինստէն օլտուղունու թագտիր իթմիշ օլտուգլարը կիպի, րէչէթալարըն թէրթիպինտէքի սիւրաթ վէ տօղրուլուղու տախի անլամըշ պուլունտուգլարը ճիհէթլէ, քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իթմէքլէ միւֆթէխիր օլտուղում խալգըն էմնիյեէթինէ մազհար օլապիլմէքլիկիմ, խուսուսը մէզպուր իմտիպախչ պիր սէպէպ տիմէք տիր ։

Հէր կիւն միւհթաճ օլանլարա պագմագ իւզրէ, ղաեէթ թէճրիւպէքեար օլան բէք չօգ աթըպպա էճզախանէմէ մէնսուպ պուլունմագտա տըրլար ։

Տօգթօր Ժան Թէօտօրիտէս, քէլէվվէլ, հէր կիւն սաաթ 4 տէն 9 ա գատար էճզախանէմտէ պուլունուր, վէ ճիւմա կիւնլէրի սապահտան աքշամա գատար մէճճանէն խասթալարա պագար ։

Խարիճխանէմիզտէ հէր մէմալիք իչին սիբարիշլար գապուլ օլունուր ։

ԾԱՂԻԿ

ԱՐԴԻ ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Հաստատուն յաշխարհին լեզուներ հանդերձ գրական բացատրութիւնամբ և գիտական, Պատմական, Աշխարհագրական և այլ ծանօթութիւնամբ

ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՑ

ԵՂԻԱԶԱՐ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ի պէտս վարժարանաց

ՄԱՍՆ Բ.

Իշպու միւֆիտ քիթապ՝ այնի նամ իլէ չըգան քիթապըն իքինճի ճիլտի օլուպ դաեէթ թէմիզ սուրէթտէ վէ Մէարիֆ Նէզարէթի ճէլիլէսինին ռուխսաթը իլէ Մէճմուայի Ախպար մաթպաասընտա թապիտիկինտէն կէրէք մէզքիւր մաթպաատա, կէրէք Սթանպօլտա Յ. Գաֆֆեան վէ Մէրճանտա Յ. Կ. Աշճեան քիթապճիլարտա ֆիրուխթ օլունուր։

Ֆիյ. 8 ղրուշ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 12 դեկտ.

Էսկ. ուս. տիւն ագչամ գաբ.	9–10
Պու սապահ աչըլտը (Գ. Ֆ.)	9–9
Մըսըր մութթահրտէ գաբ.	70–10
Պու սապահ աչըլտը	70–10
Իսթիգրազ 63 (մութօն)	77–
» 65	58–½
» 69 (բինար)	55–
» 72 (Պօն տիւ Թրէզ.)	22–½
» 73	45–½
Ռումէլի չըմէնտրֆէրլէրի	45–1/7
Ագչէ ֆայիզի	7–
Բաքար Ղրչ.	–
Հէվալէսիզ »	12–½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7–6
Սթամպոլ պանգասը	5–25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3–27
Թրամվայ	285–

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէեաղ մէճիտիէէ ֆարգը	108–3
Մէթալիք »	98–
Պէշլիք »	103–
Ալթըլըգ »	102–35
Պագըր »	780–
Գայմէ	3000–
Ինկիլիզ լիրասը	110–20
Ֆրանսըզ ալթունը	87–35
Բոլ	89–38
Գրէմից ալթունը	51–20
Գարպոն գայմէսի	8–68

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 11 դեկտ.

Ինկ. գօնսոլիտի	99–11/16
Էսհամը ուսմուսիէէ աչըլտը	8–7/16
» » գաբանտը	8–½
65 իսթիգրազը	11–¾
69 »	10–¼
71 »	69–¼
72 »	20–¼
73 »	9–¼
Տէվլէթի Ալիէէնին 77 իսթիգ.	82–
Օսմանլը պանգասը	13–7/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	95–5/8
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	63–½
» իմթիեազը (չըմէնտրֆէր)	88–¼
Տաիրա սանիէ	62–½
Մըսըրըն Բօչիտ իսթիգրազը	88–¼
Մաճարիսթան էհամը	–
Գամպիօ Բարիզ	–

Բարիզ 11 դեկտ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու. 3%	79–15
» » 4½	108–72½
Էսհամը ուսմուսիէէ աչըլտը	8–57½
» » գաբանտը	8–62½
65 իսթիգրազը	59–
69 »	52–
73 »	46–
Ռումէլի չըմէնտֆ. թանվիլաթը	46–25
Օսմանլը Բէժի թանվիլաթը	520–
Օսմանլը պանգասը	603–75
Գրէտի Լիոնէ	527–50
Գրէտի ֆօնսիէէ	1327–50
Լիոն ագսիօնը	1240–
Սիւէյիշ ագսիօնը	1886–25
Ռուս ֆօնտսու. 5% 1877	100–¾
Իթալիա էհամը	98–77½
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	323–75
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	60–5/8
Բրիօրիթէ թանվիլաթը	391–25
Եունան 5% 1879	359–½
Գանպիօ Լօնտրա	25–34

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ 11 դեկտեմբեր

Ֆրանսըզ ֆօնտսու. 4½%	108–67½
Օսմանլը »	8–60
Ռումէլի չըմէնտրֆ. թանվիլաթը	–
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	323–75

Վիէննա, 11 դեկտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	123–50
Ռումէլի չըմէնտրֆէրլէրի	21–50

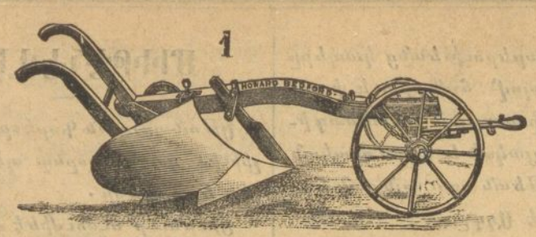

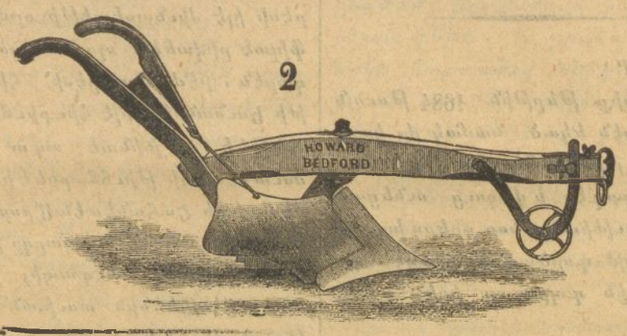

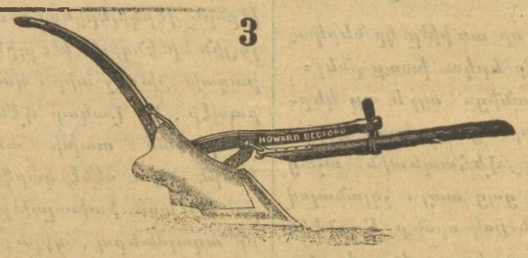

ՄԿՐՏԻՉՅԱՆ ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸՆԸՆ

Զրաաթա բէք էլվէրիշլի վէ թէճրիւպէ իլէ շէօհրէթ քէսպ իթմիշ պուլունան իշ պու սապանլարը իւչ նէվ օլուպ, պէր վէճհի գիյը սբրասը իլէ գայտ օլունմուշ տուր։

1 նումէրօնուն աղբիւրը 60։ 2 նումէրօնուն աղբիւրը 40։ 3 նումէրօնուն աղբիւրը 20 օգգա տըր։

Յ. ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլճու Թարիֆասը, 1884 Հոկտեմբեր 1 տէն իթիպարէն

ՍԹԱՆՊՕԼ — ԷՏԻՐՆԷ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 2

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սթանպօլ	Հարէքէթ	7	15
Գում-գաբու	»	7	27
Եէտի-գուլէ	»	7	41
Մագրի-քէօյ	»	8	00
Այսթէֆանօ	»	8	14
Ֆիւչիւք-Զէքմէճէ	»	8	26
Սպարթա-գուլէ	»	9	12
Հատրմ-քէօյ	»	9	49
Զաթալճա	»	10	35
Գապագճը	Վիսուլ	11	07
	Հարէքէթ	11	17
Սինէքլի	»	12	20
Զէրքէս-քէօյ	Վիսուլ	1	04
	Հարէքէթ	1	34
Զօրլու	Վիսուլ	2	23
	Հարէքէթ	2	33
Մուրատլը	»	3	27
Սիլիվրի	»	4	02
Լիւլէ-Պուրկազ	»	4	45
Պապա-էսքի	»	5	30
Բավլօ-քէօյ	»	6	17
Ուզուն-քէօբրիւ	»	7	15
Գուլէլի-Պուրկազ	Վիսուլ	7	38
	Հարէքէթ	7	58
Ուրլի	»	8	24
Էտիրնէ	Վիսուլ	9	14
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 1

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	00
Ուրլի	»	6	52
Գուլէլի-Պուրկազ	Վիսուլ	7	16
	Հարէքէթ	7	36
Ուզուն-քէօբրիւ	»	8	03
Բավլօ-քէօյ	»	8	49
Պապա-էսքի	»	9	49
Լիւլէ-պուրկազ	»	10	29
Սիլիվրի	»	11	09
Մուրատլը	»	11	45
Զօրլու	Վիսուլ	12	35
	Հարէքէթ	12	45
Զէրքէս-քէօյ	Վիսուլ	1	34
	Հարէքէթ	2	04
Սինէքլի	»	2	58
Գապագճը	Վիսուլ	3	45
	Հարէքէթ	3	55
Զաթալճա	»	4	32
Հատրմ-քէօյ	»	5	24
Սպարթա-գուլէ	»	6	01
Ֆիւչիւք-Զէքմէճէ	»	6	38
Այսթէֆանօ	»	6	51
Մագրի-քէօյ	»	7	05
Եէտի-գուլէ	»	7	26
Գում-գաբու	»	7	40
Սթանպօլ	Վիսուլ	7	50
		Ագչամ	

ԷՏԻՐՆԷ — ՍԱՐԷՄՊԷՅ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 122

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	8	31
Գատը-քէօյ	»	9	18
Մուսթաֆա-բաշա	»	10	08
Հէրմանլը	»	11	24
Թըրնօվա	Վիսուլ	12	02
	Հարէքէթ	12	43
Խաս-քէօյ	»	1	46
Եէնի-մահալլէ	»	3	06
Բաքաղլը	»	3	49
Խաթունիցա	»	4	36
Ֆիլիպէ	Վիսուլ	5	04
	Հարէքէթ	5	34
Բազարճըգ	Վիսուլ	6	47
	Հարէքէթ	6	57
Սարէմպէյ	Վիսուլ	7	31
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 121

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Սարէմպէյ	Հարէքէթ	6	07
Բազարճըգ	Վիսուլ	6	41
	Հարէքէթ	6	51
Ֆիլիպէ	Վիսուլ	8	04
	Հարէքէթ	8	29
Խաթունիցա	»	9	02
Բաքաղլը	»	9	47
Եէնի-մահալլէ	»	10	35
Խաս-քէօյ	»	11	55
Թըրնօվա	Վիսուլ	12	43
	Հարէքէթ	1	23
Հէրմանլը	»	2	11
Մուսթաֆա-բաշա	»	3	22
Գատը-քէօյ	»	4	08
Էտիրնէ	Վիսուլ	4	54
		Ագչամ	

ԻԹԹԱՐ

Միւլհագաթի գաթարլարընըն թարիֆասը, պայգաճա նէյը օլունմուշ տուր.

ԳՈՒԼԷԼԻ ՊՈՒՐԿԱԶ — ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 222

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Տէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	12	14
Ֆէրրէ	»	1	54
Պիտիկլի	»	3	20
Սուֆլի	»	4	23
Տիմէթօգա	»	5	42
Գուլէլի-Պուրկազ	Վիսուլ	6	17
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 221

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Գուլէլի-Պուրկազ	Հարէքէթ	8	52
Տիմէթօգա	»	9	37
Սուֆլի	»	11	02
Պիտիկլի	»	12	10
Ֆէրրէ	»	1	21
Տէտէ-աղաճ	Վիսուլ	2	28
		Ագչամ	

ԻԹԹԱՐ

222 նումէրօլու գաթար, Մալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր գաթար, 2 նումէրօլու գաթարա միւսատրֆ տըր։

ԻԹԹԱՐ

221 նումէրօլու գաթար, Բազար իրթէսի, Զարշամպա վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր գաթար, 1 նումէրօլու գաթարա միւսատրֆ տըր։

ԹԸՐՆՕՎԱ — ԵԱՆՊՕԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 322

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Թըրնօվա	Հարէքէթ	1	03
Գարա-բունար	»	1	51
Բանէ-մահալլէսի	»	3	02
Եէնի-Զաղրա	»	4	17
Ըսլիճօ-Քէրմանլը	»	5	15
Եանպօլու	Վիսուլ	6	11
		Ագչամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 321

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Եանպօլու	Հարէքէթ	7	00
Ըսլիճօ-Քէրմանլը	»	8	06
Եէնի-Զաղրա	»	9	14
Բանէ-մահալլէսի	»	10	29
Գարա-բունար	»	11	35
Թըրնօվա	Վիսուլ	12	13
		Ագչամ	

ԻԹԹԱՐ

322 նումէրօլու գաթար, Բազար իրթէսի, Զարշամպա վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր գաթար, 122 վէ 121 նումէրօլու գաթարա միւսատրֆ տըր։

ԻԹԹԱՐ

321 նումէրօլու գաթար, Մալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մէզքիւր գաթար, 121 վէ 122 նումէրօլու գաթարա միւսատրֆ տըր։